

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הכלה פיננסית - 55535

תאריך עדכון אחרון 31-10-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מנהל עסקים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אירה סובל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ira.sobel@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ייקבע עם הסטודנטים בתחילת הקורס

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הממשק בין שינויים טכנולוגיים ותהליכים חברתיים הוא נושא עדכני ומגוון ביותר, המשלב בין התפתחויות טכנולוגיות, צמיחה כלכלית וניעות חברתית.

במרכז

של הקורס מושג ההכלה הפיננסית.

הכלה פיננסית עוסקת בניעות

חברתית וכלכלית בקרב קבוצות

אוכלוסייה בעלות נגישות מוגבלת

לעולם הבנקאות המסורתית. הכלה

פיננסית באמצעות טכנולוגיה,

לעומת זאת, עוסקת באופן שבו

יציאה מעוני, קידום בריאות

וצמצום אי שוויון, מתאפשרת

בזכות פתרונות טכנולוגיים

ודגיטליים.

עיקר הקורס יעסוק בתיאוריות

ופרקטיקות המשלבות חדשנות

פיננסית והכלה פיננסית, בשונה

ממרבית הקורסים המקבילים

במנהל עסקים העוסקים בחדשנות

פיננסית/טכנולוגית ונותנים מענה

מוגבל לתפקיד הטכנולוגיה

בפתרון אתגרים חברתיים. בין

היתר, הקורס יכלול רקע והיבטים

תיאורטיים על הכלה פיננסית

במדינות מתפתחות ומפותחות

כחלק בלתי נפרד מצמיחה כלכלית

והאופן שבו טכנולוגיות פינטק

ובלוקצ'יין משמשות להסרת

חסמים לנגישות והעמקה של

שירותים פיננסיים בקרב קבוצות

בעלות מגדר, גיל, גזע ודת שונות.

הקורס יקיף היבטים תיאורטיים

ופרקטיים של התחום, כולל מתן

דוגמאות רבות לפתרונות הכלה

פיננסית באמצעות טכנולוגיה בקרב

קבוצות ה- Unbanked וה-

Underserved עולם במדינות

שלישי ובעולם המערבי.

בחלקו האחרון, הקורס יעסוק

בתפקידם של הפינטק, נתוני

העתק והבינה המלאכותית לשרת
אג'נדות חברתיות של סביבה
וקיימות ESG על רקע תהליכים
גלובליים המבקשים לשלב את
האלמנט החברתי במודלים
עסקיים של חברות

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא להציג
לסטודנטים את תפקידה החברתי
של החדשנות הפיננסית כך שיוכלו
להכיר לעומק את התחום, לחשוב
בצורה יצירתית וביקורתית על
כוחה של הטכנולוגיה
הדיגיטלית ולשלב את הנושאים
הללו בכל כיוון אליו יפנו בעתיד.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

--חזרה על מושגים בסיסיים
בפינטק ובלוקצ'יין
--הבנת שונות הצרכים
בפעילות הכלכלית של אוכלוסיות
שונות ברחבי העולם.
-- הכרות עם פתרונות טכנולוגיים
חדשניים כגון זהות דיגיטלית,
ארנקים אלקטרוניים ובלוקצ'יין
--הבנת תפקיד
הרגולציה בקידום הכלה פיננסית
באמצעות טכנולוגיה
-- הכרות עם אג'נדות חברתיות
גלובליות ובחינה כיצד הן
משתלבות עם מושג ההכלה
הפיננסית.
--הכרות עם דוגמאות ופתרונות
דיגיטליים וטכנולוגיים במדינות
שאינן מוכרים בדרך כלל.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה

Case studies

דיונים בכיתה

תרגילי בית

הרצאות אורח בנושא נגישות

דיגיטלית למבוגרים;

סיור לימודי בתחנה המרכזית

כיצד עובדים זרים ללא

חשבונות בנק מעבירים כספים

למדינות המוצא שלהם.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

-- מה בין פיתוח כלכלי להכלה

פיננסית והעמקה פיננסית

--תאוריות של הכלה והדרה

פיננסית לפני העידן הדיגיטלי

ולאחריו ואסטרטגיות מדידה של

הכלה פיננסית

-- אסטרטגיות הכלה פיננסית

ליציאה מעוני וקידום שיויון

מגדרי וכלכלי

--הפער הדיגיטלי בעידן הבנקאות

החדשה - פתרונות פינטק לדת,

מגדר, גזע וגיל

-- חסכון לפנסיה ותכנון סוף

החיים - חדשנות פיננסית בעידן

של הזדקנות ואריכות חיים

- בנקאות פתוחה והכלה פיננסית

- מקומה של הרגולציה בקידום

עסקים קטנים.

--פינטק בעידן ה- ESG -מקומה

של הטכנולוגיה הפיננסית בקידום

אג'נדיות חברתיות גלובליות

ושילובה במודלים עסקיים של

חברות

--מגמות עתידיות כמו מטבע

דיגיטלי מרכזי CBDC

והשפעתן הצפויה על הכלה

פיננסית

חומר חובה לקריאה:

1--Demetriades, P. O., Rousseau, P. L. (2016) "The changing face of financial development". *Economics Letters*, 141, 87-90.

2-- Ozili, Peterson K. (2020). *Theories of*

Financial Inclusion. Available at
SSRN: <https://ssrn.com/abstract=eq3526548>

3--Douglas et al., (2020). Sustainability,
FinTech and Financial Inclusion. *European
Business Organization Law Review*, 21:7-35

4--Demirgüç-Kunt, A, L. Klapper, D. Singer, S.
Ansar, J. Hess. (2018). *The global index
database 2017: Measuring financial inclusion
and the fintech revolution* World Bank,
Washington, DC.

5--Ahmad, A.H., Green, C. and Jiang, F.(2020). *Mobile money, financial inclusion
and
development: A review with reference to
African experience. Journal of Economic
Surveys*, 34: 753-792.

6--Appiah-Otoo, Isaac; Song, Na. (2021). "The
Impact of Fintech on Poverty Reduction:
Evidence from China". *Sustainability* 13, no. 9:
5225.

7--Irfan, H., & Ahmed, D. (2019). *Fintech: The
opportunity for Islamic finance. In Fintech in
Islamic Finance. Theory and Practice* (pp. 19-
30). Routledge.

8 --פרנקל, ש. (1967).(רבית והיתר עסקא)ההלכה והנוהג
מימי קדם ועד ימינו (, רבעון לבנקאות, ז', -27, 68,
<http://www.jstor.org/stable/2402341473>

9--Rocio Sanchez-Moyano & Bina Shrimali,
(2021). "Fintech, Racial Equity, and an
Inclusive Financial System," *Community
Development Innovation Review*, Federal
Reserve Bank of San Francisco, 15(2), pages
132-132.

10 .המדריך להגברת השימוש של מבוגרים בכלים
דיגיטליים. אשל ג'וינט. 2021

11--Shankar, S., & Asher, M. G. (2011). *Micro-
pensions in India: Issues and
challenges. International Social Security*

Review, 64(2), 1-21.

12--Jenik, I., and K. Lauer. (2017). "Regulatory Sandboxes and Financial Inclusion." Working Paper. Washington, D.C.: CGAP.

13-- D. W., Buckley, R. P., Zetzsche, D. A., & Veidt, R. (2020). Sustainability, FinTech and Financial Inclusion investment. Electronic payment infrastructure. 21, 7-35.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 30 %

השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
60 %

מידע נוסף / הערות: